

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานพระราชบัญญัติ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

โรงรับจำนำ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๐๕ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๕

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เป็นปีที่ ๑๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สมเด็จพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ

ให้ประกาศว่า

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยโรงรับจำนำ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม
ของสภาร่างรัฐธรรมนูญในฐานะรัฐสภาดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. ๒๕๐๕”

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๒^๑ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พุทธศักราช ๒๔๘๐ และ

พระราชบัญญัติโรงรับจำนำ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๔

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

“โรงรับจำนำ”^๒ หมายความว่า สถานที่รับจำนำซึ่งประกอบการรับจำนำสิ่งของเป็น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ประกันหนี้เงินกู้เป็นปกติธุระแต่ละรายมีจำนวนเงินไม่เกินหนึ่งแสนบาท และหมายความรวมถึงการรับหรือซื้อสิ่งของโดยจ่ายเงินให้สำหรับสิ่งของนั้นเป็นปกติธุระ แต่ละรายมีจำนวนเงินไม่เกินหนึ่งแสนบาท โดยมีข้อตกลงหรือเข้าใจกันโดยตรงหรือโดยปริยายว่าจะได้ไถ่คืนในภายหลังด้วย

สำนักงาน

“ผู้รับจำนำ” หมายความว่า ผู้รับใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

“ทรัพย์สินจำนำ” หมายความว่า สิ่งของที่รับจำนำ

สำนักงาน

“เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต” หมายความว่า เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ออก

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำ และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๙/ตอนที่ ๑๑๕/ฉบับพิเศษ หน้า ๔/๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๕

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๔ นิยามคำว่า “โรงรับจำนำ” แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ (ฉบับที่

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำ ประกอบด้วยปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมตำรวจ อธิบดีกรมอัยการ อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ* เป็นกรรมการ และหัวหน้ากองทะเบียนกรมตำรวจ เป็นกรรมการและเลขานุการ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๖ คณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

- (๑) กำหนดท้องที่ที่จะอนุญาตให้ตั้งโรงรับจำนำ
 - (๒) กำหนดจำนวนโรงรับจำนำในท้องที่ที่เห็นสมควร
 - (๓) พิจารณาคำขออนุญาตตั้งโรงรับจำนำหรือคำขอย้ายสถานที่ตั้งโรงรับจำนำ
 - (๔) ดำเนินการอย่างอื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้
- การกำหนดตาม (๑) และ (๒) ให้ประกาศ ณ ศาลากลางจังหวัดท้องที่

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๗ การประชุมคณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำต้องมีกรรมการมาประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งจำนวนของกรรมการทั้งหมดจึงเป็นองค์ประชุม ถ้าในการประชุมคราวใด กรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเหลือกรรมการคนใดคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๘ ห้ามมิให้ผู้ใดตั้งโรงรับจำนำ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำ การขออนุญาตตั้งโรงรับจำนำและการอนุญาตให้ตั้งโรงรับจำนำให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในท้องที่ได้มีการกำหนดจำนวนโรงรับจำนำ การขออนุญาตตั้งโรงรับจำนำให้กระทำ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

โดยการว่าประมุขตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง ความในวรรคสามมิใช่บังคับแก่การขออนุญาตตั้งโรงรับจำนำของเทศบาลหรือของทางราชการ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๙ ผู้ขออนุญาตตั้งโรงรับจำนำต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

- (๑) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปี
- (๒) ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี
- (๓) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๕) ไม่เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ความผิดที่เป็นโทษ หรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท
- (๖) ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๗) ไม่มีพฤติการณ์อันจะก่อการทำลายการเศรษฐกิจหรือความมั่นคงของประเทศ
ในกรณีผู้ขออนุญาตตั้งโรงรับจำนำเป็นนิติบุคคล กรรมการและผู้จัดการของนิติ
บุคคลนั้นต้องมีคุณสมบัติตามมาตรานี้ด้วย

มาตรา ๑๐ เมื่อคณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำได้พิจารณาเห็นสมควรให้ผู้ขอ
อนุญาตตั้งโรงรับจำนำผู้ใดตั้งโรงรับจำนำจะโดยการว่าประมุขหรือไม่ก็ตาม ให้เจ้าพนักงานผู้ออก
ใบอนุญาต ออกใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำให้แก่ผู้นั้น

ในกรณีคณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำไม่อนุญาตให้ผู้ขออนุญาตตั้งโรงรับจำนำ
ตั้งโรงรับจำนำ ผู้ขออนุญาตตั้งโรงรับจำนำมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีโดยยื่นอุทธรณ์ต่อเจ้าพนักงานผู้
ออกใบอนุญาตภายในสามสิบวัน นับแต่วันได้รับแจ้งการไม่อนุญาต คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็น
ที่สุด

มาตรา ๑๑ ใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำให้ใช้ได้ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ของปีที่ออก
ใบอนุญาต

มาตรา ๑๒ ผู้รับจำนำต้องจัดให้มีป้ายคำว่า “โรงรับจำนำ” ตามลักษณะที่เจ้า
พนักงานผู้ออกใบอนุญาตกำหนด แสดงไว้ในที่เปิดเผยหน้าโรงรับจำนำ

ในกรณีเทศบาลหรือทางราชการตั้งโรงรับจำนำ เทศบาลหรือทางราชการอาจใช้คำ
อื่นแทนคำว่า “โรงรับจำนำ” ก็ได้ แต่ต้องเป็นคำที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการควบคุมโรง
รับจำนำให้ใช้ได้

มาตรา ๑๓ ผู้รับจำนำต้องจัดให้มีที่เก็บทรัพย์สินจำนำอันมีค่าไว้โดยปลอดภัยในโรงรับ
จำนำตามที่คณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำกำหนด

มาตรา ๑๔ ห้ามมิให้ผู้รับจำนำย้ายสถานที่ตั้งโรงรับจำนำ เว้นแต่ได้รับอนุญาตจาก
คณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำ การขออนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามวิธีการที่กำหนดใน
กฎกระทรวง

มาตรา ๑๕ ในกรณีผู้รับจำนำเป็นนิติบุคคล เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงกรรมการหรือ
ผู้จัดการ ผู้รับจำนำต้องแจ้งให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีการ
เปลี่ยนแปลง

มาตรา ๑๖ ผู้รับจำนำต้องจัดให้มีป้ายอัตราดอกเบี้ยเป็นภาษาไทยตามลักษณะที่
เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตกำหนด แสดงไว้ในที่เปิดเผยภายในโรงรับจำนำ

มาตรา ๑๗ ห้ามมิให้ผู้รับจำนำเรียกหรือรับดอกเบี้ยเกินอัตรา ดังต่อไปนี้

(๑) เงินต้นไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท ร้อยละ ๒ ต่อเดือน

(๒) เงินต้นส่วนที่เกิน ๒,๐๐๐ บาท ร้อยละ ๑.๒๕ ต่อเดือน

การคิดดอกเบี้ยสำหรับกรณีที่ไม่ครบเดือน ถ้าไม่เกินสิบห้าวัน ให้คิดเป็นครึ่งเดือน ถ้าเกินสิบห้าวัน ให้คิดเป็นหนึ่งเดือน เศษของหนึ่งสัปดาห์ให้ปัดทิ้ง

ในกรณีผู้รับจำนำได้รับเงินหรือทรัพย์สินอื่นใดเนื่องจากการรับจำนำนอกจาก ดอกเบี้ย ให้ถือว่าเงินหรือทรัพย์สินนั้นเป็นดอกเบี้ยด้วย

มาตรา ๑๘ ห้ามมิให้ผู้รับจำนำกระทำการ ดังต่อไปนี้

(๑) รับจำนำหรือให้แก่ทรัพย์สินจำนำในระหว่างเวลาตั้งแต่ ๑๘ นาฬิกา ถึง ๘ นาฬิกา

(๒) รับจำนำสิ่งของจากภิกษุสามเณรหรือเด็กอายุต่ำกว่าสิบห้าปี

(๓) รับจำนำสิ่งของที่เห็นได้ว่าเป็นของที่ใช้ในราชการหรือสิ่งของที่ได้รับแจ้งตามมาตรา ๒๑

(๔) นำทรัพย์สินจำนำออกนอกโรงรับจำนำ เว้นแต่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ หรือโดยได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต หรือเพื่อให้พ้นอันตรายอันร้ายแรงที่ผู้รับจำนำจะป้องกันด้วยวิธีอื่นไม่ได้

(๕) ประกอบธุรกิจซึ่งไม่เกี่ยวกับการรับจำนำหรือการขายทรัพย์สินจำนำที่หลุดเป็นสิทธิแล้วในบริเวณโรงรับจำนำ

มาตรา ๑๘ ทวิ^๓ ในการรับจำนำ ให้ผู้รับจำนำจัดแจ้งรายการเกี่ยวกับบัตรประชาชนของผู้จำนำไว้ให้ชัดเจนในต้นขั้วของตัวรับจำนำด้วย

ในกรณีที่ผู้จำนำไม่ต้องมีบัตรประชาชนตามกฎหมาย ให้จัดแจ้งรายการเกี่ยวกับเอกสารแสดงชื่อที่อยู่ของผู้จำนำแทนบัตรประชาชน

มาตรา ๑๙ ในกรณีมีเหตุควรสงสัยว่าสิ่งของที่มีผู้นำมาจำนำเป็นสิ่งของที่มีผู้ได้มา โดยการกระทำความผิด ให้ผู้รับจำนำแจ้งต่อพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจท้องที่ทันที

มาตรา ๒๐ เมื่อมีการรับจำนำ ให้ผู้รับจำนำออกตัวรับจำนำให้แก่ผู้จำนำ และติดเลขหมายที่ทรัพย์สินจำนำให้ตรงกับเลขหมายตัวรับจำนำ

ตัวรับจำนำให้ทำตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง การออกตัวรับจำนำให้ทำตามวิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๑ เมื่อเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ หรือเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ออกประกาศตำหนิรูปพรรณของหาย ได้แจ้งเรื่องของหายต่อผู้รับจำนำ ผู้รับจำนำมีหน้าที่ตรวจทรัพย์สินจำนำหรือสิ่งของที่จะรับจำนำ ถ้าปรากฏว่ามีตำหนิรูปพรรณตรงหรือคล้ายกับตำหนิรูปพรรณของหาย ให้ผู้รับจำนำส่งมอบต่อเจ้าพนักงานผู้ซึ่งแจ้งเรื่องของหายนั้นโดยไม่มีชักช้า ในกรณีที่มีการรับจำนำไว้แล้ว ให้ส่งสำเนาตัวรับจำนำไปด้วย

^๓ มาตรา ๑๘ ทวิ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๗

มาตรา ๒๒^๕ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๓ ผู้รับจำนำต้องให้ไถ่ทรัพย์สินจำนำเมื่อมีผู้จำนำนำตัวรับจำนำมาขอไถ่ให้ผู้รับจำนำจดทะเบียนรายการตามมาตรา ๑๘ ทวิ และเมื่อให้ไถ่แล้วให้นำตัวรับจำนำติดไว้ที่ต้นขั้วตัวรับจำนำและบันทึกวันเดือนปีที่ไถ่ไว้ในต้นขั้วตัวรับจำนำนั้น และจัดให้ผู้ไถ่ทรัพย์สินคืนลงลายมือชื่อในต้นขั้วตัวรับจำนำด้วย

มาตรา ๒๓ ผู้รับจำนำต้องไม่ยอมให้ไถ่ทรัพย์สินจำนำเมื่อมีกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ผู้รับจำนำได้รับแจ้งจากพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจว่า ทรัพย์สินจำนำหรือตัวรับจำนำเป็นของได้มาโดยการกระทำความผิด หรือ

(๒) ผู้รับจำนำมีเหตุควรสงสัยว่าทรัพย์สินจำนำหรือตัวรับจำนำเป็นของได้มาโดยการกระทำความผิด

เมื่อผู้รับจำนำไม่ยอมให้ไถ่ทรัพย์สินจำนำ ผู้รับจำนำต้องแจ้งต่อพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจท้องที่ทันที และต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตโดยไม่ชักช้า

มาตรา ๒๔^๕ ผู้รับจำนำต้องคืนทรัพย์สินจำนำให้แก่เจ้าของโดยจะเรียกให้เจ้าของชำระหนี้ที่เกิดจากการรับจำนำทรัพย์สินนั้นมิได้ ในกรณีต่อไปนี้

(๑) ได้รับจำนำสิ่งของที่เห็นได้ว่าเป็นของที่ใช้ในราชการ

(๒) ได้รับจำนำทรัพย์สินหรือสิ่งของที่ได้รับแจ้งตามมาตรา ๒๑

(๓) ได้รับจำนำทรัพย์สินไว้โดยรู้หรือมีเหตุอันควรรู้ว่าทรัพย์สินจำนำนั้นได้มาโดยการกระทำความผิด

(๔) ได้รับจำนำทรัพย์สินไว้โดยมิได้จดทะเบียนรายการตามมาตรา ๑๘ ทวิ ความในวรรคหนึ่งไม่ตัดสิทธิของผู้รับจำนำที่จะเรียกชำระหนี้ที่เกิดจากการรับจำนำเอาจากผู้จำนำ

มาตรา ๒๕^๖ ให้ผู้รับจำนำทำบัญชีทรัพย์สินจำนำที่ผู้จำนำขาดส่งดอกเบี้ยเป็นเวลากว่าสี่เดือนยื่นต่อเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต และปิดประกาศบัญชีนั้นไว้ ณ ที่เปิดเผย ที่โรงรับจำนำนั้นตามแบบและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

เมื่อผู้รับจำนำได้ปฏิบัติตามถูกต้องครบถ้วนตามความในวรรคก่อนแล้ว ให้บรรดาทรัพย์สินจำนำที่ปรากฏตามบัญชีที่ผู้รับจำนำทำขึ้นและประกาศไว้ ซึ่งเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตมิได้สั่งอายัดไว้ หรือผู้จำนำมิได้ขอไถ่ภายในกำหนดเวลาสามสิบวันนับแต่วันประกาศ หลุดเป็นสิทธิแก่ผู้รับจำนำ

มาตรา ๒๖ เมื่อทรัพย์สินจำนำหลุดเป็นสิทธิแล้ว ให้ผู้รับจำนำบันทึกวันเดือนปีที่หลุดเป็นสิทธิไว้ในต้นขั้วตัวรับจำนำ และถ้าผู้รับจำนำได้จำหน่ายหรือเปลี่ยนแปลงสภาพทรัพย์สินจำนำที่หลุด

^๕ มาตรา ๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๗

^๕ มาตรา ๒๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๗

^๖ มาตรา ๒๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๖

เป็นสิทธิแล้ว ก็ให้บันทึกวันเดือนปีที่ได้จำหน่ายหรือเปลี่ยนแปลงสภาพทรัพย์สินจำหน่ายนั้นไว้ในต้นขั้วตัวรับจำหน่ายด้วย

มาตรา ๒๗ ให้ผู้รับจำหน่ายทำบัญชีบเดือนยื่นต่อเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตตามแบบและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ ภายในระยะเวลาไม่เกินสิบห้าวันนับแต่วันสิ้นเดือนปฏิทิน

มาตรา ๒๘ เจ้าพนักงานตรวจโรงรับจำหน่ายซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง มีอำนาจเข้าไปในโรงรับจำหน่ายเพื่อตรวจทรัพย์สินจำหน่ายและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการรับจำหน่าย และผู้รับจำหน่ายต้องให้ความสะดวกตามสมควร

เจ้าพนักงานตรวจโรงรับจำหน่ายต้องมีบัตรประจำตัวตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง และต้องแสดงบัตรประจำตัวเมื่อผู้ที่เกี่ยวข้องร้องขอ

มาตรา ๒๙ คณะกรรมการควบคุมโรงรับจำหน่ายมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตตั้งโรงรับจำหน่ายมีกำหนดไม่เกินสามเดือน หรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตั้งโรงรับจำหน่ายเมื่อปรากฏว่า

- (๑) ผู้รับจำหน่ายหรือกรรมการ ผู้จัดการหรือพนักงานของผู้รับจำหน่ายฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวงที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ หรือ
- (๒) ผู้รับจำหน่ายหรือกรรมการหรือผู้จัดการของผู้รับจำหน่ายซึ่งเป็นนิติบุคคลขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๙

ในกรณีสั่งพักใช้ใบอนุญาตตั้งโรงรับจำหน่ายหรือเพิกถอนใบอนุญาตตั้งโรงรับจำหน่าย เมื่อคณะกรรมการควบคุมโรงรับจำหน่ายเห็นสมควร จะมีคำสั่งให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตเข้าควบคุมโรงรับจำหน่ายที่ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตตั้งโรงรับจำหน่ายหรือถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตั้งโรงรับจำหน่ายนั้นด้วยก็ได้

มาตรา ๓๐ ผู้รับจำหน่ายมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตตั้งโรงรับจำหน่ายหรือคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตั้งโรงรับจำหน่ายที่คณะกรรมการควบคุมโรงรับจำหน่ายได้สั่งตามมาตรา ๒๙ ต่อรัฐมนตรีได้ โดยยื่นอุทธรณ์ต่อเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๓๑ ผู้รับจำหน่ายจะรับจำหน่ายในระหว่างเวลาพักใช้ใบอนุญาตตั้งโรงรับจำหน่ายหรือภายหลังเวลาที่ได้ถูกเพิกถอนใบอนุญาตตั้งโรงรับจำหน่ายไม่ได้ แต่ผู้นั้นยังคงมีหน้าที่ต่อผู้จำหน่ายและต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้และกฎกระทรวงที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ โดยให้ถือว่าผู้นั้นยังเป็นผู้รับจำหน่ายตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ เท่าที่เกี่ยวกับการรับจำหน่ายที่ได้กระทำไว้ก่อนแล้ว

มาตรา ๓๒ ผู้รับจำหน่ายผู้ใดประสงค์จะเลิกกิจการรับจำหน่ายก็ให้กระทำได้ แต่จะต้องแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตทราบก่อนเลิกกิจการโรงรับจำหน่ายไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน ผู้ซึ่งเลิกกิจการรับจำหน่ายจะรับจำหน่ายภายหลังที่เลิกกิจการรับจำหน่ายแล้วไม่ได้ แต่ผู้นั้นยังคงมีหน้าที่ต่อผู้จำหน่ายและต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้และกฎกระทรวงที่ออกตามความใน

พระราชบัญญัตินี้ โดยให้ถือว่าผู้นั้นยังเป็นผู้รับจํานำตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ เทาที่เกี่ยวกับการรับจํานำที่ได้กระทำไว้ก่อนแล้ว

มาตรา ๓๓ ผู้รับจํานำผู้ใดต้องเลิกกิจการรับจํานำเพราะใบอนุญาตตั้งโรงรับจํานำสิ้นอายุและไม่ได้รับใบอนุญาตให้ตั้งโรงรับจํานำใหม่ ผู้นั้นยังคงมีหน้าที่ต่อผู้จํานำและต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้และกฎกระทรวงที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ โดยให้ถือว่าผู้นั้นยังเป็นผู้รับจํานำตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ เทาที่เกี่ยวกับการรับจํานำที่ได้กระทำไว้ก่อนแล้ว

มาตรา ๓๔ ในกรณีตามมาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ เมื่อคณะกรรมการควบคุมโรงรับจํานำเห็นสมควรจะมีคำสั่งให้ควบคุมโรงรับจํานำนั้น ๆ ก็ได้

มาตรา ๓๕ ในกรณีผู้รับจํานำตาย ทายาทของผู้รับจํานำที่ตายอาจยื่นคำขอเข้าเป็นผู้รับจํานำแทนผู้รับจํานำที่ตาย ถ้าคณะกรรมการควบคุมโรงรับจํานำเห็นว่าทายาทผู้นั้นเป็นผู้สมควรและมีคุณสมบัติตามมาตรา ๙ คณะกรรมการควบคุมโรงรับจํานำจะออกหนังสืออนุญาตให้ทายาทผู้นั้นเป็นผู้รับจํานำแทนผู้รับจํานำที่ตายก็ได้ ในกรณีเช่นว่านี้ ให้ถือว่าทายาทผู้นั้นเป็นผู้รับจํานำตามใบอนุญาตตั้งโรงรับจํานำที่ได้ออกให้แก่ผู้ตายนั้น

มาตรา ๓๖ ในกรณีไม่มีผู้ขอเป็นผู้รับจํานำแทนผู้รับจํานำที่ตายจนล่วงเลยกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้รับจํานำตาย หรือมีผู้ขอเป็นผู้รับจํานำแทน แต่ไม่ได้รับอนุญาต หรือมีทายาทอื่นคัดค้านและไม่อาจตกลงกันได้ ให้เลิกกิจการโรงรับจํานำ และให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตเข้าควบคุมโรงรับจํานำ

มาตรา ๓๗ เมื่อได้มีคำสั่งคณะกรรมการควบคุมโรงรับจํานำให้ควบคุมโรงรับจํานำใด ให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตแจ้งคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้รับจํานำแห่งโรงรับจํานำนั้นทราบและเข้าควบคุมโรงรับจํานำนั้นทันที การควบคุมจะกระทำโดยเข้าดำเนินกิจการโรงรับจํานำนั้นเสียเองแทนผู้รับจํานำ หรือจะเข้าตรวจตราดูแลให้ผู้รับจํานำดำเนินกิจการโรงรับจํานำให้ถูกต้องเรียบร้อยก็ได้

การควบคุมโรงรับจํานำจะกระทำโดยกำหนดระยะเวลาควบคุมหรือไม่ก็ได้ และเมื่อได้เข้าควบคุมแล้ว จะเลิกการควบคุมเมื่อใดก็ได้ ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการควบคุมโรงรับจํานำจะเห็นสมควร

เมื่อได้มีคำสั่งคณะกรรมการควบคุมโรงรับจํานำให้เลิกควบคุมโรงรับจํานำ ให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตแจ้งคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้รับจํานำทราบและเลิกการควบคุมตามคำสั่งนั้น

มาตรา ๓๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการควบคุมโรงรับจํานำและเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตมีอำนาจสั่งให้ผู้รับจํานำหรือกรรมการ ผู้จัดการ และพนักงานของผู้รับจํานำซึ่งเป็นนิติบุคคลมาให้ถ้อยคำหรือแสดงสมุดบัญชีเอกสาร และสิ่งอื่นอันเกี่ยวกับกิจการโรงรับจํานำ

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พุทธศักราช ๒๔๘๐ ได้ออกใช้เป็นเวลานานมาแล้ว การกำหนดจำนวนเงินกู้ อัตราดอกเบี้ย การอนุญาต คุณสมบัติของผู้รับอนุญาต และบทกำหนดโทษยังไม่เหมาะสมแก่กาลสมัยในขณะนี้ จึงสมควรปรับปรุงแก้ไขให้เป็นการเหมาะสม

พระราชบัญญัติโรงรับจำนำ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๗^๗

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. ๒๕๐๕ มีบทบัญญัติที่ไม่รัดกุม ทำให้โรงรับจำนำมีช่องทางหาประโยชน์โดยไม่ชอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อบกพร่องของบทบัญญัติที่ไม่บังคับให้โรงรับจำนำลงรายการหลักฐานเกี่ยวกับตัวผู้มาจำนำ ประกอบกับบทบัญญัติที่คุ้มครองโรงรับจำนำให้มีสิทธิเรียกค่าไถ่คืนทรัพย์สินจำนำจากเจ้าของทรัพย์สินที่แท้จริงได้ในเมื่อต่อมาปรากฏว่าเป็นทรัพย์สินที่ผู้จำนำได้มาโดยการกระทำความผิด

กรณีปรากฏบ่อยครั้งว่า โรงรับจำนำได้ร่วมมือกับผู้จำนำที่ได้ทรัพย์สินมาโดยทุจริตโดยรับจำนำทรัพย์สินนั้นไว้โดยไม่ลงรายการหลักฐานเกี่ยวกับตัวผู้มาจำนำให้ตรงตามความเป็นจริงและให้มีรายละเอียดพอสมควร และนอกจากนั้นในบางครั้งก็ปรากฏว่าโรงรับจำนำลงจำนวนเงินรับจำนำในตัวรับจำนำไว้สูงเกินกว่าความจริงด้วยเจตนาที่จะแสวงหาผลกำไรโดยไม่สุจริต เช่น ได้รับดอกเบี้ยจากจำนวนเงินต้นที่สูงกว่าความจริง หรือเพื่อให้ทรัพย์สินที่จำนำนั้นหลุดเป็นสิทธิของตน นอกจากนั้นเมื่อมีเจ้าของที่แท้จริงมาขอไถ่ทรัพย์สินจำนำคืน โรงรับจำนำก็จะเรียกไถ่ทรัพย์สินนั้นได้ตามราคาที่ปรากฏในตัวรับจำนำ โดยที่เจ้าของที่แท้จริงไม่มีหนทางที่จะติดตามเรียกไถ่เอาจากผู้ที่ได้ทรัพย์สินจำนำนั้นมาโดยทุจริตได้

ต่างประเทศเป็นจำนวนมากได้ออกใบอนุญาตการค้าเนินกิจการโรงรับจำนำให้แต่เฉพาะองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นเท่านั้น แต่เนื่องจากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นของเรายังไม่พร้อมที่จะดำเนินการเช่นนี้ จึงสมควรแก้ไขพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. ๒๕๐๕ ให้รัดกุมยิ่งขึ้นไปล่วงหน้าก่อน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

พระราชบัญญัติโรงรับจำนำ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๖^๘

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องด้วยภาวะในทางเศรษฐกิจและการเงินในปัจจุบัน ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเป็นอันมาก ทำให้การครองชีพและความเป็นอยู่

^๗ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๑/ตอนที่ ๒๐๒/ฉบับพิเศษ หน้า ๑๑/๓๐ พุทธศักราช ๒๕๑๗

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๐/ตอนที่ ๔๔/ฉบับพิเศษ หน้า ๑/๒๔ มีนาคม ๒๕๒๖

ของประชาชนต้องตกอยู่ในภาวะแร้นแค้นและขาดแคลนโดยทั่ว ๆ ไป โรงรับจำนำเป็นสถาบันการเงินที่ได้ช่วยอนุเคราะห์แก่ความเป็นอยู่ของประชาชนผู้เดือดร้อนต่อการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างมาก เนื่องจากปัญหาการครองชีพและความจำเป็นนานาประการอันอาจเกิดมีขึ้นได้ในหลาย ๆ กรณี ทำให้ผู้จำนำพลังพลอหลงลืมหรือติดขัดเพราะความจำเป็น เป็นเหตุให้ขาดส่งดอกเบี้ยได้โดยง่าย และอาจล่วงเลยพ้นกำหนดตามที่ได้กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติและสิ่งของต้องหลุดเป็นสิทธิแก่โรงจำนำ ทำให้ต้องสูญเสียสิ่งของเป็นการเพิ่มความเดือดร้อนแก่ผู้มีฐานะลำบากยากจนยิ่งขึ้น เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวควรได้ให้โอกาสและเวลาแก่เจ้าของทรัพย์สินให้มากขึ้นกว่าเดิม และทั้งเพื่อให้โรงรับจำนำได้มีส่วนช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับความเป็นอยู่ของประชาชนร่วมกับรัฐบาลให้บังเกิดผลตามวัตถุประสงค์ของการตั้งโรงรับจำนำ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติโรงรับจำนำ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๔^๙

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากบทนิยามของคำว่า “โรงรับจำนำ” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. ๒๕๐๕ ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันได้กำหนดวงเงินให้โรงรับจำนำรับจำนำสิ่งของเป็นประกันหนี้เงินกู้เป็นปกติธุระแต่ละรายมีจำนวนเงินไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทและรับหรือซื้อสิ่งของโดยจ่ายเงินให้สำหรับสิ่งของนั้นเป็นปกติธุระแต่ละรายมีจำนวนเงินไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท โดยมีข้อตกลงหรือเข้าใจกันโดยตรงหรือโดยปริยายว่าจะได้ไถ่คืนในภายหลังด้วย ซึ่งจำนวนเงินดังกล่าวไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจและค่าครองชีพของประชาชนในปัจจุบัน ดังนั้น เพื่อช่วยเหลือประชาชนที่มีความจำเป็นหรือได้รับความเดือดร้อนทางการเงินให้ได้รับเงินจากการจำนำหรือขายสิ่งของดังกล่าวเพิ่มขึ้น สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามของคำว่า “โรงรับจำนำ” ตามพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. ๒๕๐๕ เสียใหม่ โดยเพิ่มจำนวนเงินให้โรงรับจำนำรับจำนำสิ่งของเป็นประกันหนี้เงินกู้เป็นไม่เกินหนึ่งแสนบาทและรับหรือซื้อสิ่งของโดยจ่ายเงินให้สำหรับสิ่งของนั้นเป็นไม่เกินหนึ่งแสนบาท จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

*พระราชกฤษฎีกาแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๔๕^{๑๐}

มาตรา ๙๕ ในพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. ๒๕๐๕ ให้แก้ไขคำว่า “อธิบดีกรมประชาสงเคราะห์” เป็น “อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ”

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้บัญญัติให้จัดตั้งส่วนราชการขึ้นใหม่โดยมีภารกิจใหม่ ซึ่งได้มี

^๙ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๘/ตอนที่ ๒๔๐/ฉบับพิเศษ หน้า ๒๓/๒๙ ธันวาคม ๒๕๓๔

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๙/ตอนที่ ๑๐๒/หน้า ๖๖/๘ ตุลาคม ๒๕๔๕

